

„ЗАСТАВА“ издава трипут
у недељу, средом, петком
и недељом

Ц. а је на годину 14. фор
на по год. 7. фор. на чет-
врт године 3. фор. 50. нов.
а пр. за Аустрију, а за Ср-
бију на годину 140. гроша
на по год. 70. а на четврт
године 35. гроша.

ЗАСТАВА.

лични врта, које из гар-
монта заузимају, и за сваку
врту плаћа се за први пут
5, за сваки даљи пут 4 п.
осим тога за жиг увек по
30 п. Доноси се шаљу у-
редништу а предлата и ин-
серати администрацији „ЗА-
СТАВА“ у Нови Сад, у кући
број 858. код „златног јед-
норага.

Број 66.

У Новом Саду, у среду 4. јуна 1869.

Год. IV.

У Новом Саду 3. јуна

Валови, који су беснели по француској за време избора, нестишају се него трају и све до озбиљнијег карактера на себе узимљу и после избора. Најновије брзјавне вести из Париза не обарају него потврђују оне, на основу који рекосмо последњи пут да се добро нешине по Наполеона III.

Строге мере полицајске, које су у Паризу предузете без икаква озбиљна узрока већ из неке стрепње и сумње изазваше у престолници француској такви претори, који много наликују симптомима јулиске и фебруарске револуције. Око 11. сати ноћу 30 пр. гомили народа ирвеле су вичући „живио Рожер!“ „живила република!“ и певајући марсељску; уражано посредовање, које је већ ту било, растера светлију и више затвора учини. Около по ноћи нове гомили почеше се сакупљати, ал један шкадрон коњаништва и један баталион пешака опет их растера. Разтериване гомили покушавале су и барикаде подизати, али је сила оружја на све стране бдила.

Тек у један сат био је мир повраћен, пошто је више стотина узнемираща позотворано. Сутра дан био је Париз миран. „Голод“ вели да су се само два несрећна случаја то вече догодила. Ето мира и задовољства у кући, опога што се у свакије послове меша!

Као мерило расположења духова у француској довољан је усклик „Конституционала“ најавнијег листа; он сад од једном виче на ова уста: Француска захтева слободу! Што то значи друго, него да је влада принуђена да са слободом предупреди пад и свој и династије?

Жил Фавер је дао печатати у „Авеннир Национал“ једно врло знаменито писмо; у њему обећана први корисеј француске парламентарности да ће са још већом енергијом од досадашње бранити права народна. Обће право гласања, вели, данас је једина легитимна сила, једина сила, која помаже праву да мирним путем победи; право је помоћу разума победити, и ако се злочиначке руке умешају, оно ће победу силом отети.

И у Грчкој су већ избори обављени; као што смо рекли резултат избора показује да је народ незадовољан са садашњим министарством; ал' ипак један брзјав јавља да су сви министри изабрани; а такође и вође опозиције а имено: Бугарис и Идри, Комондурос у Месенији, Ломбардос на Занту, Делиборџа у Мисолунги. Трикупис и Спирос Милосос пропали су при изборима. По што је досад изгледало као да грчки народ није живио при овим изборима учествовао, то нестоји, јер у Коринту нису смеле две партије ни да приступе избору, јер су обе насружане биле. И ту је морало војништво посредовати. И на Егини било је озбиљни немира. У Крфу се изчекује велики кнез Костантин да кумује другом краљевском детету.

У Енглеској је све једнако на дневном реду бил иршке цркве. Опозиција у горњој кући наоди против истог наслона у незадовољству, које је бил у Иршкој изазвао. У том смислу било је силни демонстрација у Дублину. „Тажмс“ пише да се ту било сакупило преко 5000, где је заступало више депутација разне протестанске обштине са стране. Изговорено је више жестоки беседа против била и његовог покретача, Гладстона. Један говорник напоменуо је једну изреку лорда Палмерстона, да је речено да ће наименовање за првог министра г. Гладстона инаугурирати епоху револуционарних потреса.

Још једном смо принуђени да се повратимо на „сичко пристаниште.“ „П. Лојду“ пишу из Беча, да је из Берлина тенденциозно распуштено глас, да се гроф Бајст заузимао у Цариграду ради црногорског захтевања. „Није се Аустрија заузимала него Русија да у Цариграду изради уступак Спича. С друге стране стигла је да је Русија радила да задобије Аустрију на своју страну у том питању, јер је држала да ће најпре тако своју цел постићи, а да си не приправи један дипломатичан позор; по ништа мање истина је и то, да је Аустрија искану помоћ одбила.“ Па онда пребаца да су позивајући обећања учињена њему Николи у Берлину, а да му је у Бечу само то обећано да ће бити на његову страну ал' порта својеволно пристаје. А да бечка влада остаје при својој одлуци тим пре, што

јој је у исто доба приспела вест из Цариграда, да порта нити може нити оће у ниједном случају Црној Гори да уступи.

У нашем је листу већ јављено да се о том питању и немисли на Цетиње, и да распростирање тих гласова извире само из спекулације бечких листова владиних, да тим паралишу путовање кнеза Никола у Беч, као бајаги да су му и у Бечу исти пријатељи као у Петрограду; што би дакле значило што из Беча сада од једном овако непријатељским духом дину прама мале Црне Горе? Да не буде ко други какву „корпу“ на Цетиње добио, место „лепог савеза берлинског кабинета са петроградским“ у Цариграду, као што се то сада из Беча пише?

Србски народни црвено-школски сабор.
У Карловци 3. Јуна.

У недељу првог јуна имао се отворити сабор у Карловци. Тога дана многи се свет из околине искупио у Слон да буде при отварању сабора. По сабор се тога дана неотвори, јер рекосмо, да се није довољно посланика искупило.

Пре подне држана је у читаоници конференција на којој је прибележено колко је посланика напустило. После подне држана је у читаоници дворани друга конференција и ту је закључено, да се сутра дан патријарх позове, да отвори сабор, и изабрана је депутација, од 9 чланова која ће га позвати да дође на сабор. Сутра дан у десет часова искупе се посланици у саборској дворани и г. др. Суботић, напомене, како је јуче држана конференција, и како је она за добро пронашла да се пошаље депутација од 9 чланова међу којима је и владика Грујић, а посланицима стоји, вели, данас на вољи да што ил одузму ил донетну.

На ово устане г. архимандрит Стануловић, да докаже, како је древни обичај савим другачији и да се ми морамо тога обичаја држати. Обичај је тај да по председника иду два владике, два архимандрита и тако даље од сваког сталежа по два ил четир члана. Говорник држи да би се овим најбоље показала почаст, која пристоји глави цркве.

Милетић: Нас обичаји неведу, ми нисмо на темељу обичаја сазвани оде него на темељу уставна закона. Дужност и право је оног који сабор сазове, да га и отвори, ми дакле неби ни морали ићи по Њ. Светост; ал' ако ми и усвајамо обичај, да идемо по патријарха, не стоји да морамо усвојити и тај обичај, како се иде по њега. До сад су изасланици по обичају из сталежа бирани, ал' данас где се дух времена силно креће, де се сталежи изравњавају и утиру, данас оћемо првим кораком да покажемо, да ми незаостајемо за духом времена. Ми смо оде сви Срби, ми смо оде сви браћа, сви синови једне цркве, ми нисмо оде чиновници, него смо само једнаки и равноправни заступници народни, свеједна је дакле дика и слава ил се владика ил протака послао да у име сабора позове патријара. (Живио!)

Др. Павловић говори у истом смислу.
Прота Беговић: Црква наша неразликује чиновне, неразликује људе. Она заиста има неке своје обичаје, ал' нису никад обичаји црквом владали, то је црква над обичајима владала. Данас га је поштвала, а сутра га је напустила. Нигди ни у катихизису синодалном ни у оној покој. владике Платона нестоји да обичаји Хришћане везују, и да без њих нема спасења.

Арх. Живковић, казује да није властна конференција синоћна одређивати, него сад на састанку посланика, нек' рекну која уста, кога ћемо да изашаљемо.

Прота Влаовић преповеда како на земалском сабору пре него што се конституира сабор бирају председника ад нос по старшинству. Вели како сабор земалски никад није биро председника из свештеничког него из цивилног реда, и изваћа отуд, да сабор црквени мора бирати за председника ад нос најстаријег свештеника, и то би био владика Стојковић.

Почем му је примећено да није о том реч, устаде др. Милосављевић и рече, да мора одговорити брату арх. Живковићу, да синоћна конференција није ни тражила, да се безусловно прими њен закључак. Суботић је у име њене само предлог учинио, а нама је пуно право слободног избора дато. Одговара проти Влаовићу да није нужно у избор председника ад нос по његовом предлогу упуштати се, јер владике не треба да теже за председанштвом, јер они

као заступници Христови знаду, да, ко се понижава, тај се баш подиго. (Живио!)

Др. Суботић одговара Влаовићу, да ово још није сабор него конференција и да по том није нужно старешинство. Ми сад стоимо на другом гледишту, ми сад стоимо на земљиншту закона. Почаст ће се учинити, на нешта се колко ће бити изасланика. Сабор их је као своје заступнике изаслао. (Живио!)

Мајор Рајачић: И ми смо синоћ код св. патријарха држали конференцију. И ми нисмо против нова темеља, који се оснива на закону, ал' бар засад држимо се деклараторије. Она тај обичај прописује.

Прота Беговић. Деклараторија је чудан темељ. Тамо као да не стоји како се има дочекивати патријарх, него како краљевски комесар. Ја управо морам мојим прима заклонити Његову Светост. Он није комесар него је патријар. (Живио!)

Јушан Кушевић. Ето слободно је и с друге стране имена казати.

Милетић: Владика Грујић јако се заузима за сталеже, јер би вели тим сјајнија депутација била. Ако се сјајност састоји само у достојанству, онда је то заповеставање нас народни заступника, онда је то заповеставање народа. Ми који смо изабрани од народа, ми који сваки заступамо толико хиљада душа, ми можемо зацело окићени поверењем народним најбоље подичити свако друштво. Народ је и над владиком владика. Његови заступници ником у важности неуступају. Ако ће те по броју да их буде и више, ми оћемо, ако ћете по сталежима ми нећемо. (Живио!)

Владика Грујић: Ми смо на старом темељу. Нећете да поштујете што је досад било, нећете ни оно што одад урадите. Та ето смо сад по сталежима заступљени ко и досад. Овде морамо преповедити како се сабор груширао, да се буду говори. С десне стране од председанштва засело је свештенство. С леве народна странка. Наспрам председанштва владичански сто, даље наспрам овог официрски.

Владика Грујић: седи с десне стране, и окрнут је управо народној странки, те говори рећи горње речи показа руком на три групе, као да би хтео рећи: Ето за тим столом седи цивилини ред, за овим официрски, а за овим свештенички.

Милетић му примети, да нисмо по сталежима ни груширани, а посланик Груборовић цивилиста устаде те доказом који се видети и опшати даје, допуну Милетићево тврђење рекав само: „Ево крајине, ја сам друге банке цуквније“, а покрај њега међу цивилисти седише и друга браћа из тих војничких крајева.

Грујић: Останимо бар данас по старом, а сутра ћемо другачије наређивати. Док се не конституишемо и што друго ново ненаредимо морамо се држати старог.

Милетић: Од оног часа како је добио санкцију IX. законски чланак на угарском сабору, на основу кот је и сазван овај сабор, ми смо на новом темељу.

Суботић: Овде је еп. Грујић рекао, да смо позвани по старом обичају, по сталежима. Ја то не могу чути, а не одговорити. Ми смо на новом темељу позвани. То сведочи што има 25 из свештеничког реда а 50 из грађанског, од којих су 25 заступника из провинцијала а 25 из крајине. Ја по своме позиву требао би сести овде. (Показује руком на сто официрски, јер је он земунски заступник). Ја нисам сео тамо што не би поштвало ову браћу из крајине (официр), ја их поштујем тако исто као и сву другу браћу из провинцијала, ал' сам сео овде, (на левици цивилиних заступника) што нисам представник сталежки, па ми је слободно сести где ми је воља.

Кушевић предлаже, да се деветорици изасланика додаду још шесторица и то: архим. Живковић, др. Милосављевић, велики судица Ђурђевић, прота Бранковић, мајор Пајић и још један.

Народна странка пристаје на то почем је она преко Суботића кавала само кога она жели а оставила је сабору на вољу да дода колико и кога хоће. За овим се покрене питање ко ће бити „словослов“ и изава жестоку дебату, која је скоро читав сахат трајала.

Народна странка предлаже Суботића за „словослова“, и чланови њени пристају на то

и изјављују се гласно за њега. Противна странка ћути, и тако се увина ово питање као решено почем се држи да онај који ћути пристаје. На то ће владика Грујић, који је такође у депутацију изабрат запитати, а ко ће предводити депутацију, на што му Милетић одговори: разуме се онај који и говори при позивању.

Владика Грујић: Онда господо молим, да мене изоставите ја не могу ићи.

На ово живим речма одговори Милетић да се није могло надати, да ће владика Грујић, који је важио као народни владика да ће се он наћи увређен.

Др. Павловић: Ми смо оде сви једнаки, ми смо сви синови једне мајке цркве, која не прави разлике међу својом децом. Брат др. Милосављевић рекао је да баш онај, кон се понижава, да се тај диже. Немојте г. тражити првенства, јер свето писмо каже: Чувајте се оних који траже зачеља. (Живио.)

Грујић: А што ви тражите зачеља? Павловић. Ми не тражимо, ми ћемо пустити сваког напред, коме народ одреди да предводи.

Суботић: Ја нисам тражио предводништво, ал' ја се закључку народа покоравам. Мени неће сметати, ако сурдума предамно поће. (Живио.)

Прота Бранковић је протов тога, да се шаље епископ. Епископи вели, нису избраници народа. Они оде по свом положају седе. Они су међу собом браћа, јер сви имају један владичански чин, а патријарх то је као најстарији брат, па зацело из тог обзира неће еп. Грујић да иде.

Грујић: А никако из тог. Арх. Живковић. Ја не знам дал стоји у деклараторији да овако ил онако буде, тек то увиђам, да је међу нама провала. Оде се држи, да епископи заузимају неки особит положај наспрам народног сабора, почем они нису изабрани. То нестоји епископи су тако исте само чланови сабора, као и сви други, јер закон каже да се сабор састоји из епископа и т. д.

Са свештенички столова вичу: да гласамо. Милетић: О чему ћемо гласати. (Одговарају му: ко ће говорити.) То је већ решено. Владика Грујић и сам је на то пристао, а то се из тог види, што тек кад је пито ко ће предводити онда је одустао, он је држао, да то није једно, да које словослов, да тај и предводи. Ја кажем да јесте, и то је решено, ја од моје стране нећу да гласам.

Владика Грујић: То није решено, није ни било гласања. Са свештеничких и официрских столица вичу: није било гласања, да гласамо.

Милетић. Ми кажемо да је било, ви кажете, да није. Ми ово сад сами неможемо решити, јер стојимо као две странке једна према другој, ал' кад би се могла и смела публика запитати, ја сам уверен, да би ми право добили.

Јушан Кушевић. То је пресија.

Милетић. Ја некажем да ћемо публику питати, него кад би се могла запитати, а тим некажем ни да се може питати.

Суботић. Нека иде владика с десне стране ја ћу с леве.

Многи вичу. Нека обоица позову патријарха. Милетић. Нећемо да питамо је-ли решено или није. Суботић је у духу наше ништитуције рекао, ето владика нек иде десно, а он ће лево. Нећетел тако, онда бирајте ви кога оћете, па нек иду без нас ил нећетел тако, ми идемо сами.

Свештеници и официри вичу: да гласамо. Милетић. Ми нећемо гласати, и кад није другачије ево ми кажемо: Ми нећемо да идемо, а ви бирајте кога хоћете, па идите.

Народна странка седи па ћути, а они се други комешаду. У том колебању устане владика Стојковић и реко: Чуо сам, да ко предводи депутацију, да је тај и словослов. Ја имам против тога изјатја, ја сам бивао у депутацијама, кад смо поздрављали Њ. Величество. Ту је један члан предводио, а други говорно. Вођа нема друга посла, него их само одведе, а говорник одма почне говорити, и тек кад он сврши и цар одговори, онда предводителј представља. Нека г. владика предводи а г. Суботић нека говори.

Народна странка казује, да су и они то рекли. Суботић је казао, да владика иде десно а он ће лево. И тако се дигну сви који су

сти у народној скупштини нема бољег и сигурнијег јемства, него што је јавност са слободном штампом, са слободним састанцима и слободним говором. Кад свету на виду раду, кад се сваки посао и свака реч њихова јавности предаје, кад они хаји су их изабрали, и као народ бди над сваким покретом њиховим, одобравајући и узносећи разум и врлине, а кудећи и осуђујући глупост, подлост и непоштење: онда ће народни скупштинари зацело пре надметати се, ко ће мудрије, савестније, и одушевљеније за народ радити, него што ће имати дрзости да своје време, на обшту штету, у страстној борби проводе, и да којекаквим претераностима напредак народа отешчавају и народну слободу у опасност доводе. Под контролом јавности дотерало би се, да би скупштина себи самој најбоља школа била; ако би једна скупштина учинила нешто што неби ваљало, јавни суд критиковаће радњу њену, и друга скупштина користиће се том критиком. Тако би свака следећа скупштина све на ближе истини долазила, све савршенија од предходне била, и за кратко време дотерало би се, да у Србији народно представништво онако исто разложно и парламентарно ради, као што раде и народна представништва у другим слободним и просвећеним државама.

Тако ми мислимо, да би се у Србији народном скупштинском, као једним законодавним домом, постигла она умна и морална сагласност, која треба да влада у законодавству, па да се сачува слобода и правда и осигура снага и напредак народа.

Вели се вајпосле, да би установу савета и вато одржати ваљало, што би та установа била поника из народа и одгајена народом. Али ми смо напред доказали, да савет у Србији није народна установа, него Турска креатура, није поника из народа, него из Турског хатишерифа од 1838, није одгајен народом него је силом одржаван. И тако, колико закону моралне и умне сагласности, толико и народном праву и народном духу, противна је установа савета у Србији, докле је народна скупштина од старине једина суверенска и законодавна установа Србска.

У деспотијским и аристократијским земљама највећи је добитак за истину, слободу, правду и напредак, да се што више прикупи власт у руке самог народа. Кад ту видимо једног угњетача или један ред и стајек угњетача, да, на развалинама слободе и грађанске равноправности, подижу за себе особити дом, као организован одпор противу обште воље, ми се тиме нимало нечудимо, јер знамо да без таквог дома неби било бедема за силу и неправду. Ал кад погледамо, како у Србији народ демократским духом дише; како они што су власти и што име „интелигенције“ носе, јесу све синови и браћа грађана који бирају народне посланике и који сачињавају народну скупштину; и, најпосле, како на престолу седи невина душа, која народу никакво зло пожелити неуме, којој ни издалека у мисао не долази, да какав одпор противу обште воље организује: онда се, ваистину, неможемо да нечудимо онима, који се упуњу да народној скупштини противуставе други један дом који би, ма како се он тумачио, био само одметање од народног духа, семе за готованску аристократију, коју родољубље и поштење истребљују и тамо где је има, јер је свугде извор највећих зала. Сејати такво семе у часту земљу демократијског духа, значило би без невоље градити невољу, значило каменом бацати се на народ, од кога се леб прима и коме се за живот, за науку и за све добро што се ужива, благодарити има. Ако је интелигенција у Србији права интелигенција, она ће своје достојанство и свој понос наћи у ономе, у чему је и дужност вена, т. ј. не у двојењу и цепању од својих родитеља и своје браће—од народа, него у нераздучној заједници са народом, заједници у законодавству као и у свима другим јавним пословима.

Пред сабор.

Пре него што нам сабор почне саборисати дужност је држио свакога Србина, да са својим мњењем изиђе на јавност, ако је о народним стварима сам премишљајући, до неког резултата дошао. Тим јавним говором и изравајем откриле би се боље и брже све потребе народне, а уједно кроз разне предлоге олакшао би се посао сабору и нашим заступницима, који хоће да се обазру и на обште мњење оних, који им своје поверење поклонили. Ево наших предлога. Предлови наши односе се понајпрво на најважнији предмет о ком ће сабор имати радити, т. ј. о саставу саборском и изборном реду, а покрај тога још на оне предмете, које би требао исти сабор одма у претрес да узме и сходне закључке донесе; јер одлагање истих било би штетно, а скоро сходно решење од велике користи. Остали важни предмети решили би се на сабору, који би се одма после потврде изборног реда сазвати имао. Ми ове наше предлоге препоручујемо оми-

ма, који ће ето позвани бити да свој глас подигну у корист цркве, школе и народа србскога, те од њих очекујемо, да ће ако не исте усвојити, а оно са паметнијим и користнијим заменити, и тако осетљивим ранама лека прибавити.

О саставу саборском у главном држимо: да се састоји из 75 чланова и свију дијецезана као људи, који стајајући појединим дијецезама на челу, били би одговорни сабору за испуњавање свију саборски закључака. Од 75 места, да се 60 даде народним заступницима, које бира српско-православни народ у својим окрузима и варошима слободно, без разлике стања. Вароши, које немају довољан број становништва за да могу посебнога заступника бирати, бирају са најближим округом (код нас Загреб, Карловац, Рјека, Сень). Осталих 15 места да се даде заступницима цркве, школе и народних фондација и добара. Из седам дијецеза 7 свештеника, који ће свештенство заступити и разне предлоге сабору подносити, који се односе на цркву и свештенство. Да би ти свештеници били збоља заступници свештенички и њихових жеља нуждно је: да се пре избора тога заступника држе протопопијатске, а потом дијецезалне скупштине, где би обште мњење и жеља изразила нашла и заступнику, који се после свега у дијецезалној скупштини бира, као материјал његовог рада служила. На исти начин бирају српско-народни учитељи у свакој дијецези по једног заступника. — Свештеници и учитељи са извесним бројем осталих народних заступника чине црквени и школски одбор, који би одбори сабору предлоге сами, или у след закључка саборскога доносили. — Управа народних фондација и добара бира из средине своје једног заступника. — При избору народних заступника да народ у већем броју учествује, не два-три од обштине, него, ако не обште гласање, а оно да обштине буду бар заступљене кроз своје местне црквене одборе. Да би сабор збоља био сабор српскога народа, у држави аустро-угарској станујућа треба рекламирати дијецезу и народ далматински.

У конзисторијалном првом одсеку има место председник, подпредседник, толико саветника колико протопопијата, референт, фишкар и бележник (овај последњи без гласа). Председник је дијецезан владика. Подпредседник је местни прота. Саветнике бира из своје средине без обзира на степене свештеничкога чина свештенство протопопијата; ако се свештенство не би сложило на једном т. ј. ако један не би добио апсолутну већину гласова, онда двојица или тројица, који највише гласова добише, предлажу се дијецезану, који једнога потврђује. — Резерента, фишкала и бележника бирају приседници са подпредседником на темељу поднесених молбеница, а председник потврђује. — Саветници бирају се на три године. Саветника може конзисторија из своје средине изкључити онда, ако је исти судом окривљен и осуђен; свештенство пак може и пре три године к новом избору приступити, ако две трећине то захтевају. — Седнице конзисторијалне да се држе у месецу дана двацут, а не сваке недеље. — Да би се посао конзисторији олакшао, а и далеком путовању свештенства и народа до конзисторије на пут стао, треба да се заведу протопопијатски одбори, који би из протопопа и четири из свештенства изабрана члана састајо се, те у месечним својим седницама решавао: неспоразумења између свештеника, између обштине и појединих парохијана, између другара итд. ако би се решити дало, ако не, то да читаву ствар испита и конзисторија на пресуду и решење поднесе. У овом последњем случају могла би свака партаја по једнога свога заступника изабрати, да при састављању протокола и испитивању учествује, који би потом и те односе списе потврђивао. Тај би одбор имао још руководити изборе конз. саветника и изасланика на дијецезалну скупштину, сазивати протопопијатске скупштине, које би се сваке године једанпут сазивале и то на месец дана пре епархијалне; даље, одбор би квалификовао свештенство. — Протопопијатске скупштине имале би саветовати се о обштинским, црквеним и школским стварима. Резултати саветовања претресали би се за тим у дијецезалној скупштини, одакле би после у виду предлога пред сабор износили се. У протопопијатске скупштине покрај свештеника и учитеља долази и један заступник обштински, који после и за епархијалну скупштину изасланике бирају.

Синод, као што се види не би имао никаквога рада до бирање владика. У синод да одма уђе покрај дијецезана још по један мирски свештеник, кога би изабрало свештенство на дијецезалној скупштини. За владика да може бити изабран мирски свештеник (удов), без да мора монашки чин на себе примити.

Сабор треба да ослободи свештенство од досадашњег одела, које је ускрело услед окртоке некога митрополита, који је самовољно закон скроио, те и казни одређено, без да је оне, којих се тиче саслушао. Сабор нека изрече: да одело свештеничко у које све-

штеници једино при службеним актима одјети се имају, састоји се у једној једноставној хаљини без икаквих шара, бора и разнобојних тракова. Језуитски шешир и унијатско-римски ћелечуш да се анатемише, а за покривало главе декретира кљобук попут онога, кога носи свештенство у кнежевини србској, и кога би свештеник могао носити при свима функцијама, које изван храма свршава. — Ђакони да се не морају бријати. — Ван службе свештеници да се могу у светско руво облачити. — Народни заступници требају против раскошнога свештеничког одела зато свој глас да подигну, да раскошу на пут стану, који обично народни деп задовољити мора; свештенство опет треба да се заузме с тога: да се ослободи немилних окова, који му при раду и ходу сметају; да скине са себе знаке за падне сујете и гордости, што не доликује свештенику православног цркве Христа Спаса, који пун бежаше смирености и љубави; да себи кроз то причува многу крајцару, коју ће моћи на благородније и корисније цели своје, своје куће и народа употребити, и најпосле, да су му спољашњи знаци свештенички у толиком уважењу да их употребљава једино при узвишеним свештеничким делима и службама, никако пак и при сваком маловажном послу, па ма и при продаји жита, итд. и при сазивању надничара на надницу.

У нашој горњо-карловачкој дијецези саборским закључцима од год. 1864—5 изречено је начело солидарности у погледу дотирања нашег свештенства. Одобравајући у пуној мери тај за нашу сиромашну крајину нужни начин за дотирање свештеника, мислимо да је одбор, коме је тада у сабору то дело предано било врло погрешно, што је парохије у разреде поделио, — те да би томе начелу сходније, а и правди би више одговарало, да је баш свештенство, на кога се та дотација односи, на разреде подељено. По нашем мњењу треба парохе у четири са 400, 500, 600 и 700 фр. или, ако би обшта сума измогла, у три разреда са 500, 600 и 700 фр. поделити тако, да пароси најстарији, па ма они били и у најмањој парохији, уврсте се у први разред и тако редом по службеним годинама — да најмањи пароси у најнижу класу са најмањом платом дођу. Служеће године рачунају се од дана дефинитивног потврђења за пароха. Исто тако конзисторијалним референтима, учитељима богословије, катихетама гимназија и реалки, и војеним свештеницима, ако би примили парохијалну службу, рачунају се служеће године са дефинитивним потврђењем у њиховим првим дотичним званијама. — Код таква разређења свештенства аутономија обштине у погледу слободна избора свештеника ни најмање не би била окрвена, а покрај солидарног наплаћивања свештеника признало би се на другој страни и заједничко уважавање у пуној мери воље и гласа народног, који се изјављује приликом избора пароха па и оне најмање обштине. У томе би малобројне, ал притом велике посед имајуће обштине, које у обшту хазну више (него што им парох сада ужива) улажу — задовољштину добиле: да ће и њихов парох једанпут у највиши разред приспети, те тако и најбољу плаћу уживати. Сваки свештеник пак био би пун наде да не ће са удом најмањом платом, која му потребе његове куће за младости његове још којекако задовољити може, — морати и старост дочекати, те прави мученик скупа са својима постати онда, када старост, слабост и болест обвлада и када би му највише неге и подпоре требало; а то жалосно стање ваљда ни један народни слуга, ни један народни изабраник не заслужује. Даље користи од таковога уређења биле би, што свештеник не би толико бринуо се, како ће у већу парохију доћи; што не би принуђен био за постигнути већу плату сваки час селити и тако ред и напредак кућни рушити; што би лишен тих „житејских попеченија“, с већом вољом и радостније позиву свом посветио се; што би са дугим својим службовањем у једној парохији боље народ и народне потребе и мане упознао, те успеха у раду имао, а са одомашивањем више и поверење народно задобијао; што би најпосле престала трвења између седних пароха о неким селима, која овој или оној парохији треба да припадну, којим се трвењем једино народ саблажава и деморалише, — а таквих трвења имадемо жали-боже доста, само да овај или онај парох у већу класу са већим бројем душа увршћен буде. Код таква разређења дустило би се народу на вољу да сам парохију окружи; народ би био задовољнији, а свештенство мирније и код народа угледније. — Свештеник, који би због немарног испуњавања своје дужности, или због преступака окривљен и осуђен био, могао би се услед конзистор. осуде у нижем разреду задржати, да му се до десет млађих браће припомицању у виши разред предпоставити могу.

Системизирани капелани да се задрже; само би желити било, да у оним парохијама, где је капелан сталан, да му се даде и стан.

Протопопијатски капелани да се понајвише задржавају код најстаријег, или најолабјег а

притом са многобројном породицом обтерећеног пароха, коме би издржавање личнога капелана немогуће било, — одакле би он и другима повремено у помоћ притећи могао. Протопопијатски капелани да добију читаву сесию као и остали системизирани; јер ако не више, а оно сигурно подједнако имају труда и посла са овима.

Личне капелане да плаћају дотични пароси, ал не са половицом, него са трећином прихода. Онај закључак од године 1865. могао би се потписати само г. протопопи, који си тобоже осигураше системизираниог капелана, а нехтедохе се обазрети на своју стару и слабо-моћну браћу, која би, издржавајући капелана са половицом (н. пр. од 400, 500), морали под старост страдати. Притом, ако би рачун годишњи (у који треба урачунати и дозвољених 700 фр.) подносио, могла би се таквим паросима, који морају себи личнога капелана узети, и нека годишња припомоћ пружити.

Ђаконима да се одређени плаћа са 500 фр., кад немају права на уживање сесиие. У селским общинама може се са 100 фр. мања плаћа одређити. Община, којој ђакон као церемонијер служи, да га и плаћа. Ђакон да добије и стан.

Протопопи, које свештенство дотичног округа, кад су сва парохијска места попуњена, из своје средине бира и конзисторија потврђује, да немају стално плаће, него да уживају плаћу онога разреда у коме се налазе, а за одправљање протопопских дужности да му се одређени награда од 200 фр.

Пароси и системизирани капелани да добију у нашој крајини, која је обилата са шумама, огрев. Пароси и капелани и тако имају право на тако звани Gratis (12 и 8 хвати дрва), општине дакле само би дужне биле сећи и довести дрва. Исто тако да и ђакон добије огрев.

Свештенство да свагда када иде на службу ван места, и села где му је стан, добије подвоз. У нашој бреговитој крајини код велике разтршености парохија то је врло нуждно.

Парохијал да се неплаћа од рада земље, него од пореске форинте. Кроз то би општа сума за дотирање свештеника знатно порасла, а и правди би се задовољило; јер неби као сада само земљеделац, који земљу има обвезан био парохијал плаћати, него и они, који земаља немају и притом им је велика имовина или доходак, као што су: ц. кр. частници и службеници у опште, трговци и занатлије. Код нас та имућнија класа људи по варошима и варошицама најмање, или, тако рећи ништа неплаћају.

Организовање српских наших школа одма да се предузме; јер жалосно је у многима нашим црквенима одборима и скупштинама гледати, где нитко осим свештеника српског словце записати незна. — Штипендије за приправнике учитељске да се одма издају. — Препарандија за нашу и славонску дијецезу да се подигне. — Сабор да се огради против нове организације школа у крајини, о којој се ради у војеном-државном министарству — у колико се истом школско-народна аутономија српскога народа вређа и све наше школе под управу и надзор ц. кр. школских саветника и оберлерера хоће да ставе, а подизање посебног народно-конвезионалног учитељишта да забрани.

Из Горње крајине.

2+2=4.

ДОПИСИ.

Из Сена. Ко је 56. број наше „Заставе“ у рукама имао и онај чланак „пред сабор“ а прочитао, по мом слабом расуђењу није могао, ако и најмању искрицу свести и човјечанског достојанства притежава, равнодушан остати. И ми велимо, да је сваког Србина у опште св. дужност напредак свог народа својски подпомогати и његове интересе са челичном вољом и одважношћу заступати; у толико дакле више сами свештеника, који су управо позвани овом народу бити свјетило, које ће га ка истини његовој и правој човјечанској цјели — слободи довести. Та то нам је најдрагоцијени дар божи, кога нам Бог ни у својој срчб одузети нехтеде! Морам истину рећи, да су Заставине препоруке код нашег свеште ства дољољно утицаја накле, али његово родољубиво и свестно заузимање оста „глас вапијућег у пустињи.“

Народна либерална странка беше закључила за г. мајора Паућа и проту карловачког г. П. Беговића гласати, али као свагде тако и овде у мањини пропадосмо. Избор бирача код компанија и посланика код регемента обавио се по старом плалу. О избору посланика вредно је да и ви тамо чујете и да се заједно с нама томе чуду чудите. Овако ми један прости бирач о избору рече: „У ојединици сами сепцири. Наш договор беше лак и кратак; брата овако: нас све извешраше ван онда једну по једну компанију (као на изумиванцију) зваше унутра на питање: ви сте код компаније ову господу изабрали, остјете ли при том? — Остјемо. После пред нама свима прочиташе „Vollmacht“ и та подписамо.“ Dictum factum. — Шта је дакле

могла кукавна раја учинити кад је и сама само „рго форма“ позвана. Удесили су то они како им је воља била. Код купанаје кога су могли другог него своју купанају команду — капетана или ала овој Србци није — онда економисту бирали. Немамо основа чудити се региментском избору колко имамо право пожалити се на његову светост г. патријарха. Из 3-ставе дознадосмо да Н. Светост овај сабор поодвазна већ у делу има, па до последице часа оклевати? Истани ми и то незнамо каква је препона на путу била, али то добро знамо, да је могао бар г. команду изјестити какав избор и бирача и посланика мора бити. Код нас су свуда црквене општине организације — у високом допису г. команде нема ни спомена о новој каквој норми избора, него по дојакшоњем адегу. То је наше браће официра Schlagmittel. Тако су на једног страног кукавног свештеника скочили. Кад им је овај почео доказивати, да би позиву црквеношколског сабора свештеник или цивилиста боље одговорио — и да црквене општине имају право бираче бирати, одговарајући му, да је команда мислила, да „попови“ депутирце бирају, то би изрично их споменула, али о „попу“ нема Vergoldung ни спомена.

Свештенство и бирачи шили су г. мајору Павлу и своје му предлоге саопштили. Од многи остали два у живац нашег овдашњег србског народа засјецају. Прво подизања србски школа, друго, да се наша Горњокарловачка дијецеза на две подјели. Прве да буде столица у Карловцу, а друге у Оточу као средина од Лачког и Огулинског регимента, које би имали поднасти. Онда би Личка, дијецеза 127.000 душа бројила. Доста! Ми ћемо одаве бодрим оком мотрити, хоће ли се наћи ко ће у том противан бити. Он је све предлоге забиљежио и овако одговорио. „Ја вам се на вашем поверењу усрдно захваљујем. Ја мислим, да сте мојој љубави према вама и нашој св. цркви из мог досадашњег рада довољно увјерени, и то нека вам буде гаранција мог на сабору енергичног заузимања.“

Дакле да неби јавни србски дух погрешно мњење о нашем овдашњем свештенству имао, мислимо, да у овим првањим тренуцима може бити спава, више се принуђен горње саопштити. Браћо сила бога не моли!

У понедељак 26. о. м. биће и у Пашком избор посланика из духовног реда. Владика је позвао поменце вјерне своје. Нестријеливо чекамо свршетак избора! пошто је жеља нашег свештенства почевши од Зрнање па до Јасеновца, да и г. прото Беговић изабран буде. Други пут више ћу вам писати.

Са Драве. Избори дакле за наш предстојећи црквено просветни сабор свршавају се као што нам јавни листови јављају већ свуда, и то са добрим успехом, — мислим по жељи и вољи народној — и у духу омладинском. То је знак пробудене свести, чему се сваки чиста срца Србин радувати мора. — Та свест продира богу хвала и у саму крајну нашу што нас у нашим кобним околностима највећма веселити мора, да и наш мили брат крајник једном, царевом вољом, као слободан човек у средини браће своје ступити, да се с браћом својом о свом собовеном благу без ичије командне својски посаветује и братски о својој школи, гди та баш највећма тишти, прозбори и договори. Задаћа дакле предстојећег сабора биће по све важна и надати се добром успеху — јер ће сваки члан сабора слободно без икаквог увезања смести говорити, и тегабе своје и свога народа браћи на савет предлагати. —

Кад ова свест, кад дух слободе и уставности по самом закону и у саму крајну продира — кад се данас сва свестна браћа наша, јавном свадном узајамном братском раду и кретању народа нашег на све стране радују, — онда може себи сваки претставити, како мора бити свим члановима нашег народа, којима не беше суђено, да у том колу братског свестног кретања учествују. Читаоц ће се чудити овоме, и можда ће помислити: та браћа неживе без сумње у нашој царевини — јер иначо све живо учествује у изборима, и јавном новијем овом препорукењу и живицу нашег народа. — Али знајте ово на жалости да свештенство наше архидијецезе живеће у горњем Сријему и даље од Вуковара незнаде ништа о избору свога посланика на сабор, и данас јошт очекује многи сабраг позив да на сабор иде. На велико чудо целог свештенства живећег овамо у горњем предјелу архидијецезе читамо у вашем цењеном листу да је избор свештенства за доњни и горњи Срем у Иригу држан већ, без да смо ми о томе бар на неколико дана у напред знали, те да се могосмо договорити кога ћемо од наше стране и из овог предјела на сабор послати, који околности овдашњег народа познаје. — До кога је кривица да само наше ствари тако неуредно теку, да код нас само свештенства све што је — којикако и свакојак ићи мора — то сам нека га пита. О нама се ради а без нас — то је најлешше! Али у нас се до данас већом чашњу за деп старод, зато су нам се и протопопјати размали,

да се сиротом проти, који је досад врло оскудно кукавац живео, помозице, а не пита се, нити се то кога тиче, едали се и прота стара да је и код нас све у овом реду. — На сваки начин нас као Србе већ то јако врећа да ми тога ради што смо у нешто од Карловаца поудалени, немамо у јавном овом кретању никаквог саучешћа; и ми би имали пуно право протестовати и молити св. патријарха, да се и сам избор има уништити дојам велики део свештенства позива на избор не доби, али дојам нам и тако преустројство сабора предстоји, гди се бољем реду у свему надамо, то засад опоминемо наше заступнике и молимо да се на сабору има за нашу архидијецезу тај закон донети, да се код нас један свештеник за доњни Срем у Руми или Иригу, а други пак за горњи Срем у Вуковару има бирати, као што то и у Бачкој дијецези бива.

Из Винковаца. Чујемо, да је адвокат Максимовић који се сада приватним послом у Карловцима бави, путем телеграма опуномоћен, да бродског посланика г. Поповића на црквенонародном сабору заступа. Ово нас је веома изненадило, не за то, што г. Поповић од сабора изостаје, него с тога, што се за његовог заменика адвокат Максимовић наменово. Ако се не варамо, при избору у Винковцима био је г. Максимовић по гласовима бројећи тек трећи, који би могао на сабор ићи, јер мирковачки абација г. Кузан Пејић, био је као други посланик уз г. Петра Ђорђевића не само изабран, него се то, ако би се ствар од краја потогла, и у самом записнику скупштине, која је ради избора посланика држана, наћи може. Нама није мило, да се игра и тигра с посланицима и људима, које је народ изабрао, и који народ представљају. Г. Максимовић је адвокат, али ми не познајемо станица, и с тога смо душом и толом противни, да се људи мајстори забадују; ми имамо више поврснога у човеку, кога је народ изабрао, него у ономе, којегта нам силом намећу и жмирке одобравају.

Сада да још коју о самом избору рекнем. Скупшци се у србској школи винковачки бирачи и оближња села, Мирковци, Јанковци и Лазе послаше како је радњи дан био, у име своје одборнице, почем се у томе сагласише, да г. Пејића из Мирковаца за посланика изберу. Заступници дакле из ова три села представљали су не четири гласа (јер је четири човека било), него су они представљали све бираче из тих места. Г. Петар Ђорђевић изабран је од Винковчана скоро једногласно, а од изасланика из поменута три села једногласно. Он је дакле по жељи и вољи народа изабран. Г. Пејић и г. Максимовић имали су оба 9 гласова. Али овде треба то знати, да су код г. Пејића у ових 9 гласова узета и она четири гласа од изасланика ооских као четири гласа, а не као глас свију бирача из та три села. Г. Максимовић је имао 9 гласова, али само 9 гласова, јер се сеоски одборници баш при самом избору изјавише, да њихова браћа не желе њега за посланика саборског. На сваки начин је дакле ако г. Поповић не може на сабор доћи, г. Пејић његов заступник, а не адвокат Максимовић, јер је он за другог посланика из Винковаца изабран и као такав у записник уведен. Ово изнашамо с тога на јавност, што нисмо ради, да нам се посланици намећу, него да их ми по вољи својој бирамо. Молимо уједно, да се при верификавању посланика на сабору од сабор и на нас обазре, те за наше право у име нас на браник стане. —

Протест сремски бирача.

Ми долеподписани бирачи у Вуковар послани, да два заступника за србски народни црквеношколски сабор за 1. (13.) јуни г. г. за азан избирамо, дошавши у Вуковар и видивши, како су избори бирача обављени, и како се избор самих заступника за сабор обавља, нашли смо се побуђенима од изборнога чина одустати, и против учинених избора протест уложити и притужбу на сам народни сабор поднети с молбом, да би овај истрагу одреди, и учинени избор заступника уништио, те нов избор одреди.

Разлози, на којима ми овај протест, притужбу и молбу темелимо, јесу следећи:

1. Видели смо из казивања бирача, да изборе бирача није нигде обавила црквена србска општина, као што је то по позиву Његове Светости патријарха од 6. маја, т. г. бити имало.

О овом ће се сабор истрагом најбоље уверити.

Где црквена општина бира, ту се мора избор под руковођењем председника општине и управом црквеног одбора обавити, па био избор у скупштини општине, или посредством самих чланова општине обављен. — Тога пак ни у једном месту у Срему било није!

Сврху избора мора се изборни записник водити, и аутентично извести. А тога нигде у Срему при изборима бирача није било! — Свака скупштина општина, у којој ова што

свршити има, мора се по пропису §. 22. закона за општите наше од месног одбора заказати на 3 дана раније, са означењем предмета, који ће се у тој предузвати. — За изборе није ни једна општина дан избора заказала и предмет означила; него су судци на највише места и незаказавши дана за избор, у јутру дошли, наркод позвали, па ма да је највећи део чланова општине на послу био, избор су са неколико људи, који су се случајно дома десили, извели, утичући у изборе општина, којих чланови несу, одсудно и као политична власт.

Шта више у највише места несу ни записнике о избору направили, тако, да избори никакве аутентичности немају!

Саме веродајнице великог броја назови бирача гласе, да их је подписана политична општина изабрала.

Ово су такови разлози, да ништину избора заступника по себи условљавају.

2. Избор заступника у жупанији имао се по досадашњем обичају обавити. Под досадашњим обичајем правно да се има прво и прво начин разумети, на који су избори за последњи сабор од године 1864—65 обављени.

Овај избор од године 1864., и највећи део дојакшоњих избора обављен је под надзором генералне конгрегације; никада пак под надзором самог врховног жупана.

Кад смо ми сад у жупанију дошли, није било генералне конгрегације, него је сам велики жупан скупштину бирача примио, и одредивши из чиновника жупанијских одбор за гласање, из скупштине отишао.

Овај дакле избор обављен је начном, који никада досад није био употребљен!

3. При сваком избору мора се најпре објавити, који су бирачи на избор дошли, и који су се, као такови веродајницима изказали.

Овом приликом пуштени су људи к избору, који своје право на то ни пред ким нит икакво изказали несу. И ово по себи већ доводи ништину садашњег избора оремских заступника за тај сабор.

4. При сваком избору имају се најпре протести и изјаве са стране бирача учинене преслушати и у записник увести.

При овом избору хотели су подписани бирачи свој протест против начина, којим је политична власт при тим изборима поступала, и против начина, којим се сам избор заступника у жупанији обавља изјавити и у протокол дати; но надзорништво жупаније, којегта управо није ту ни било, и које је репрезентирано било депутацијом гласове купећом, није дало нашој странци ни уста отворити, допуштајући да противна странка дивљом виком речи нашег говорника угуши, и нехотећи нам припомаћи, да до речи дођемо.

При свем том изјавимо ми, да ћемо се уз протест у избор упустити; али гласање стане се тако обављати, да су се гласови писали на кандидате друге странке, док још гласоваћећи нису именовани казали, и кад се та имена ни чула несу; видећи дакле, да ту за исправност гласања никакве гаранције нема, морали смо од гласања одступити и скупштину оставити, изјавивши посебном депутацијом врховном жупану наш протест и против избора бирача и против начина избора заступника, пак и против начина гласања, молећи га, да овај наш протест у изборни записник увести даде.

Јављајући ово славном сабору надамо се, да ће славни сабор у властитом интересу истрагу одредити, и кад се њом о истини наше гужбе увери, овај избор архидијецезе сремске у жупанији сремској изведен уништити, те нове изборе бирача, и нов избор заступника за овај део архидијецезе Карловачке наредити, за који су се досад заступници у жупанији сремској бирали.

У Вуковару 24. маја 1869.
(Сједују 65 подписа.)

Л. — У Новом Саду 1. јунија. Госп. фотограф Ђ. Кнежевић, који је у Пешти први фотографју почео, бавиће се за време конгреса у Карловци ради свог фотографског посла. Пошто је г. Кнежевић своју лопу вештину и у Новом Саду, где сада станује на одличан начин доказао, то се заста радујемо, што не пропушта ни ову прилику, да својом вештином послужи своје народу. Он ће, као што чујемо, снимати и сабор. Желимо му што више посла, пошто га познајемо као доброг вештака и честитог Србина.

ТЕЛЕГРАМ УРЕДНИШТВУ „ЗАСТАВЕ“.

Кикинда 3. јуна. На предлог Стеве Бранковића, доктр Јован Суботић једногласно изабран, живио! Заменици Исидор Павловић, Никола Вукчевић.

НОВИЈЕ.

— У Прагу је било ови дана немира. 30. пр. пред полицијским зградом разукла се једна бомба, осам палаца дијаметра, пуна општри танади. Полунао је више прозора, ал

ипак није нико повређен. Један брзојав од 31. доноси „Преса“ да је запалио бомбу неки Кербер, члан друштва „Одла“. Кербер са заверицима уапшен је. При кућној истраги наша се тајна печатња, праха и револуционарни печатани списа.

— У француском законодавном телу 199 посланика припада владиној странци, а 93 опозицији. — Сва три уредника „Револта“, уапшена су.

— Место Осман-паше наменован је у Босни Савет-паша, председник ратног савета. (Тешко Босни с пашама! У.)

— У Париз је прислео вицекраљ мисироки и одпочињу у елизејском двору.

— Из Београда добивају бечки и пештански листови брзојавне вести, да избори припадају умерено-либералној странки. И „Јединство“ вели да испадају у смислу „мудро“ либералном.

— „Политици“ брзојављају из Загреба да ће у Раковцу близу Карловца место „Позора“ издати један лист под заштитом аустријског закона о штампи, који вреди за границу, како ће се моћи и без поште разносити лист по цивилној Хрватској и Славонији.

— У већ утврђеном програму за римски сабор стоји: „проглашење непогрешивости папе и подижуће читавог силабуса на догму.“

— У саборској седници од 31. маја би на дневном реду законски предлог о допуштењу за регрутovanje. 267 гласаше за предлог као подлог шпецијалној дебати, а 25 против.

Председник јавља после тога, да ће се у понедељак бирати чланови за делегацију. Даље казује, да је приспело писмо од sausatum regium директора, у ком ниште од сабора допуштење да против Св. Милетића дигне прески процес због неких чланака у Застави. Ово се читање ставља за понедељак на дневни ред.

— 2 јуна добисмо из Пеште телеграм у ком се јавља, да је гроф Андрић одговорио на интерпелацију Милетићеву о Босни, да се у граници нечине припреме за рат, и да се неинтервенција држи према суседним државама, ако други такође неинтервенирају.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Вршачка трговачка и обртна банка. Извештај о радњи за месеце фебруар, март, април и мај 1869.

Примље.	
Рачун основне главнице	60000.—
Рачун предпрошкова	2000.—
Улога на књижице	50847.87
Јамчевина вересноног друштва	7381.—
Уплаћене местне менице Б.	4257.60
Рачун послатава (Rimessen)	106700.—
Одплата вађевине на робу	500.—
„ „ ствари (сента)	370.—
Уплаћене менице вереснонога	3000.—
Рачун за влато и сребро	9296.—
Рачун издавања верителних писама	7419.70
51 веровника	16726.88
	268599.05

Издавање.	
Намештаји	2730.14
Набавна књига и тиснани ствари	3425.34
Управни трошкови	3921.01
Обитковане местне менице Б.	95988.82
Рачун вађевине на робу	870.—
„ „ ствари	1740.—
Наплата уложница на књижице	21127.—
Камате улога на књижице	125.28
Обитковане менице вереснонога	98047.34
Земљане непокретности	12610.—
Рачун за влато и сребро	6581.86
21. дужника	11892.67
	260058.66
	528657.71
готовине за 1. јунија о. г.	8540.39
Свега износи сав обрт	537198.10

Управа.

✓ Т. Б. Сента 30. Маја. На данашњем тржишту беше рана врло мало донешено, која се и од купаца и од шпекуланта, и то по већој цени, на пређашњи пијана, готово разграбила, за узрок се може узети, што су врло лоши изгледи на жетву, и то: жита, јечма и воби; за кукурузе се може рећи да за сад врло добро стоје. Цена је рани ова: Чиста шеница 3 фор. и 80 кр.; мало ложица 3 ф. и 50 кр.; соб 1 ф. и 40 кр.; кукуруз 1 фор. и 80—85 кр.; Јечам 2 фор. Време је кишовито. Вода на Тиси овада.

Пешта 1. јуна. Шен. пот. 88—89 фун. 4.90. 86—89 фун. 4.65. 84—89 фун. 4.35. Шен. бан. 87—89 фун. 4.65. 85—89 фун. 4.25. 84—89 фун. 4 ф. — Шен. ложица 82—89 фун. 3.50. 83—89 фун. 3.60. 84—89 фун. 3.75. Наполица 2.75—80. Раж 78—80 фун. 3 ф. Јечам по кавоци по 72 фун. 190.—. Соб 50 фун. 1.70—85. Кукуруз банат. готов ц. п. 2.17 и по. на мероз, за јули и август 2.35—40. Проја 2.20—35. по кавоци. Репица 6.75. Шпиритус и мет. 44—45. Сланна 33—33.50. Мест с бур. 41.50. на термине 39.50 без бурета. Шљав ст. бис. 8.50—8. нове 13 ф. за окт. нов. Мајун 9.50—10. Шпиритус прве 17.50—18 ф. М. д. непролаза.

ОГЛАСИ.

Код гимназијалног фонда наводи се добра стара и нова вина т. ј. шилера до 250 акова, бела до 800 акова, и Комовице ракије до 160 акова на продај; лиценцијација државе се 22. јуна о. г. у кући починишег Димитрија Бурића, сивишије у 3 сата после подне.

Од стране Карловачка гимназијална куратора објављује се.

221—1—3